

se liberabunt dii lignei, & lapidei, & inaurati & inargentati, quibus hi, qui fortiores sunt,

57. aurum, & argentum, & vestimentum, quo operti sunt, auferent illis, & abibunt, nec sibi auxilium ferent.

58. Itaque melius est esse regem ostentantem virtutem suam: aut vas in domo utile, in quo gloriabitur qui possidet illud: vel ostium in domo, quod custodit quae in ipsa sunt, quam falsi dii.

59. Sol quidem, & luna, ac sidera cum sint splendida, & emissa ad utilitates, obaudient.

60. Similiter & fulgor cum apparuerit, perspicuum est: id ipsum autem & spiritus in omni regione spirat.

61. Et nubes, quibus cum imperatum fuerit a Deo perambulare universum orbem, perficiunt quod imperatum est eis.

62. Ignis etiam missus desuper ut consumat montes, & silvas, facit quod praeceptum est ei. Hac autem neque speciebus, neque virtutibus uni eorum similia sunt.

63. Unde neque existimandum est, neque dicendum, illos esse deos, quando non possunt neque iudicium iudicare, ne-

que quidquam facere hominibus.

64. Scientes itaque quia non sunt dii, ne ergo timueritis eos.

65. Neque enim regibus maledicent, neque benedicent.

66. Signa etiam in celo Gentibus non ostendunt, neque ut sol lucebunt, neque illuminabunt ut luna.

67. Bestiae meliores sunt illis, quae post sunt fugere sub tectum, ac prodesse sibi.

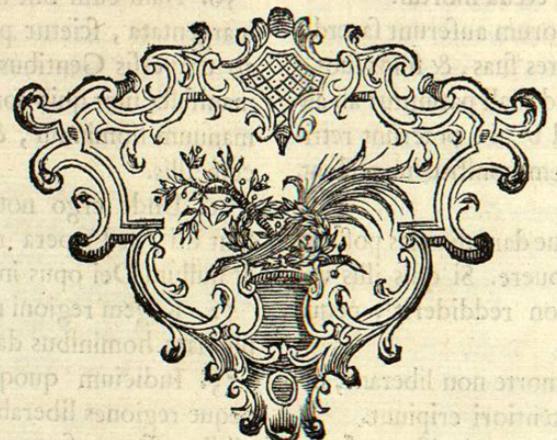
68. Nullo itaque modo nobis est manifestum quia sunt dii: propter quod nematies eos.

69. Nam sicut in cucumerario formido nihil custodit: ita sunt dii illorum lignei, & argentei, & inaurati.

70. Eodem modo & in horto spina alba, supra quam omnis avis sedet. Similiter & mortuo projecto in tenebris similes sunt dii illorum lignei, & inaurati, & inargentati:

71. A purpura quoque & murice, quae supra illos tineant, scietis itaque quia non sunt dii. Ipsi etiam postremo comeduntur, & erunt opprobrium in regione.

72. Melior est homo iustus, qui non habet simulachra: nam erit longe ab opribriis.

PROPHETIA EZECHIELIS.

EZECHIEL, cuius nomen fortitudo Dei explicatur, est nobili sacerdotum stirpe ortus est. Inter eos fuit, qui primi omnium evelli fuere cum Iechonia Rege Iuda. Prophetare caput in Chaldaea anno 5. deportationis eiusdem, ad annum usque 27. id est per 22. annos, quorum priores 11. cum undecim posterioribus IEREMIAE concurrunt. Et certè idem est utriusque prophetæ argumentum; Et si teclius illud paulum, per enigmata videlicet & figuræ, Ezechiël persequeatur: quod idem fecisse videtur, ne Babylonis Iudaici populi res innotescerent. Quæ ergo Ieremias de excidio templi & urbis proponit, necnon de captivitate Babylonica, eadem Ezechiël répetit, maximè ut resellat facta vaticinia pseudoprophetarum, Ieremiam falsitatis arguentum, pacemque & prospera omnia prædicantum. Et sicut Ieremias aliis vicinis nationibus per Chaldeos excidium intentat, ita facit Ezechiël. Denique ut Ieremias, sic ipse Ezechiël predicti redditum & liberationem Iudeorum è captivitate, Messia regnum, rivationem gentium, victoriam & instaurationem Ecclesia, & interitum hostium illius.

CAPUT PRIMUM.

10. Similitudo autem vultus eorum: facies hominis, & facies leonis à dextris ipsorum quatuor: facies autem bovis, à sinistris ipsorum quatuor, & facies aquila de super ipsorum quatuor.

11. Facies eorum, & penna eorum extensis defuserunt: duæ pennæ singulorum iungabantur, & duæ tegebant corpora eorum;

12. & unumquodque eorum coram facie sua ambulabat: ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur, nec revertebantur cum ambularent.

13. Et similitudo animalium, aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, & quasi aspectus lampadarum. Hac erat visus discurrens in medio animalium, splendor ignis, & de igne fulgor egrediens.

14. Et animalia ibant, & revertabantur in similitudinem fulguris coruscantis.

15. Cumque aspicerem animalia, apparuit rota una super terram iuxta animalia, habens quatuor facies.

16. & aspectus rotarum, & opus earum, quasi visio maris: & una similitudo ipsarum quatuor: & aspectus earum & opera, quasi sit rota in medio rotæ.

17. Per quatuor partes earum euntes ibant: & non revertabantur cum ambularent.

18. Statura quoque erat rotis, & altitudo, & horribilis aspectus: & totum corpus oculis plenum in circuitu ipsarum quatuor.

19. Cumque ambularent animalia, ambulabant pariter & rota iuxta ea: & cum elevarentur animalia de terra, elevabantur simul & rotæ.

20. Quocumque ibat spiritus, illuc eunte spiritu, & rotæ pariter elevabantur, sequentes eum. Spiritus enim vita erat in rotis.

21. Cum

IN FESTO
SS. EVAN-
GELIST.
MATTH.
ET MARC.

* Inuenit:
A solemani illa scilicet redin-
tegratione fæderis, Iosæ ann.
18. facta, ut notant Chaldaeus, Hieron. &
3. factum est verbum Domini ad Eze-
chiel filium Buzi sacerdotem in terra
Chaldaeorum, secus flumen Chobar: &
nix anno facta est super eum ibi manus Domini.
item quinto die, 4. Et vidi, & ecce ventus turbinis ve-
niebat ab Aquilone: & nubes magna, &
quarti mensis, & ignis involvens, & splendor in circuitu
quinto die, eius: & de medio eius quasi species electri,
ut sit ann. M. 3409. 5. & in medio eius similitudo quatuor
vertes ante animalium: & hic aspectus eorum, simi-
† Inf. 3. 23. litudo hominis in eis.
¶ 10. 20. 6. Quatuor facies uni, & quatuor pennæ
¶ 43. 3. uni.

7. Pedes eorum pedes recti, & planta
pedis eorum quasi planta pedis vituli, &
scintillæ quasi aspectus æris cendentes.

8. Et manus hominis sub pennis eorum
in quatuor partibus: & facies, & pennas
per quatuor partes habebant.

9. Inunctæque erant pennæ eorum alterius
ad alterum, non revertabantur cum
incederent: sed unumquodque ante faciem
suam gradiebatur.

* Inf. 10.

21. Cum euntibus ibant, & cum stantibus stabant: & cum elevatis à terra, pariter elevabantur & rotæ, sequentes ea: quia spiritus vita erat in rotis.

22. Et similitudo super capita animantium firmamenti, quasi aspectus crystalli horribilis & extenti super capita eorum desuper.

23. Sub firmamento autem pennæ eorum rectæ alterius ad alterum: unumquodque duabus alis velabat corpus suum, & alterum similiter velabatur.

24. Et audiebam sonum alarum, quasi sonum aquarum multarum, quasi sonum sublimis Dei: cùm ambularent quasi sonus erat multiitudinis ut sonus castrorum. cùmque starent, demittebantur pennæ eorum.

25. Nam cùm fieret vox super firmamentum, quod erat super caput eorum, stabant, & submittebant alas suas.

26. Et super firmamentum, quod erat imminens capiti eorum, quasi aspectus lapidis sapphiri similitudo throni: & super similitudinem throni, similitudo quasi aspectus hominis desuper.

27. Et vidi quasi speciem electri, velut aspectum ignis, intrinsecus eius per circuitum: à lumbis eius & desuper, & à lumbis eius usque deorsum, vidi quasi speciem ignis splendentis in circuitu: 28. Velut aspectum arcus cùm fuerit in nube in die pluviae, hic erat aspectus splendoris per gyrum.

4. Et filii durâ facie, & indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te: & dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus:

5. Si forte vel ipsi audiant, & si forte quiescant, quoniam domus exasperans est: & scient quia propheta fuerit in medio eorum.

6. Tu ergo fili hominis ne timeas eos, neque sermones eorum metuas: quoniam increduli, & subversores sunt tecum, & cum scorpionibus hâbitas. verba eorum ne timeas, & vultus eorum ne formides quia domus exasperans est.

7. Loquîris ergo verba mea ad eos, si forte audiant, & quiescant: quoniam irritatores sunt.

8. Tu autem fili hominis audi quæcumque loquor ad te: & noli esse exasperans

sicut domus exasperatrix est: aperi os tuum & comede quæcumque ego do tibi.

9. Et vidi, & ecce manus missa ad me, in qua erat involutus liber: & expandit illum coram me, * qui erat scriptus intus, * Apoc. 5: & foris: & scriptæ erant in eo lamentationes, & carmen, & vœ.

C A P U T III.

Comeſto libro datur Propheta facies adamantina, ut intrepide arguat durissimos filios Israël in transmigratione constitutos: missus autem constituitur speculator, qui si visum imminentis malum non annunciarerit, eius qui perit reus efficitur; si autem annunciarerit, animam suam liberat, etiam si alius pereat:

deinde campum ingressus, visaque ibi gloria Domini, iubetur in domo sua includi, tamquam vincitus ac mutus.

1. **E**t dixit ad me: Fili hominis quodcumque inveneris comedere: cōmede volumen istud, & vadens loquere ad filios Israël.

2. Et aperui os meum, & cibavit me volumine illo:

3. & dixit ad me: Fili hominis venter tuus comedet, & viscera tua complebuntur volumine isto, quod ego do tibi. * Et comèdi illud: & factum est in ore meo sicut mel dulce.

4. Et dixit ad me: Fili hominis vade ad domum Israël, & loquîris verba mea ad eos.

5. Non enim ad populum profundi sermonis, & ignota lingua tu mitteris ad domum Israël:

6. ne-

Eodem
ann. 3409.

HÆC visio similitudinis gloriæ Domini. & vidi, & cécidi in faciem meam, & audivi vocem loquentis. Et dixit ad me: Fili hominis sta super pedes tuos, & loquar tecum.

2. Et ingressus est in me spiritus postquam locutus est mihi, & statuit me supra pedes meos: & audivi loquentem ad me,

3. & dicentem: Fili hominis, mitto ego te ad filios Israël, ad Gentes apostolicas, quæ recesserunt à me: ipsi & patres eorum prævaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc.

4. Et dico: Fili hominis, mitto te ad filios Israël, ad Gentes apostolicas, quæ recesserunt à me: ipsi & patres eorum prævaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc.

6. neque ad populos multos profundi sermonis, & ignota lingua, quorum non possis audire sermones: & si ad illos mittteris, ipsi audirent te.

7. Domus autem Israël nolunt audire te: quia nolunt audire me. omnis quippe domus Israël attrita fronte est, & duro corde.

8. Ecce dedi faciem tuam valentiorem faciebus eorum, & frontem tuam duriorrem frontibus eorum.

9. Ut adamantem, & ut silicem dedi faciem tuam: ne timeas eos, neque metuas à facie eorum: quia domus exasperans est.

10. Et dixit ad me: Fili hominis omnes sermones meos, quos ego loquor ad te, affume in corde tuo, & auribus tuis audi:

11. Et vade ingredere ad transmigrationem, ad filios populi tui, & loquaris ad eos, & dices eis: Hæc dicit Dominus Deus: si forte audiant, & quiescant.

12. Et assumpit me spiritus, & audiui post me vocem commotionis magnæ: Benedicta gloria Domini de loco suo,

13. & vocem alarum animalium percussientium alteram ad alteram, & vocem rotarum sequentium animalia, & vocem commotionis magnæ.

14. Spiritus quoque levavit me, & assumpit me: & abií amarus in indignatione spiritus mei: manus enim Domini erat mecum, confortans me.

15. Et veni ad transmigrationem, ad acervum novarum frugum, ad eos, qui habitabant iuxta flumen Chobar, & sedi ubi illi sedebant: & mansi ibi septem dies mœrens in medio eorum.

16. Cùm autem pertransissent septem dies, factum est verbum Domini ad me, dicens:

* Infr. 33. 7. 17. * Fili hominis speculatorum dedi te domui Israël: & audies de ore meo verbum, & annuncias eis ex me.

18. Si dicente me ad impium: Morte morieris: non annunciareris ei, neque locutus fueris ut avertatur à via sua impia, & vivat: ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram.

19. Si autem tu annunciareris impio, & ille non fuerit conversus ab impietate sua, & à via sua impia: ipse quidem in iniquitate sua morietur, tu autem animam tuam liberasti.

* Eodem ann. 3409.

1. * **E**t tu fili hominis sume tibi látem, & pones eum coram te: & describes in eo civitatem Ierusalem.

2. Et ordinabis adversus eam obsidionem, & edificabis munitiones, & portabis aggerem, & dabitis contra eam castra, & ponitis arietes in gyro.

3. Et tu sume tibi cartaginem ferream, & pones eam in murum ferreum inter te, & inter civitatem: & obfirmabis faciem tuam ad eam, & erit in obsidionem, & circumdabis eam: signum est domui Israël.

4. Et

Cap. 4. Propheta dormit super latus utrumque. Prædictur famæ futura.

4. Et tu dormies super latus tuum finitrum, & pones iniquitates domus Israël super eo numero dierum, quibus dormies super illud, & assumes iniquitatem eorum.

5. Ego autem dedi tibi annos iniquitatis eorum, numero dierum trecentos & nonaginta dies: (a) & portabis iniquitatem domus Israël.

(a) Qui totidem diebus, quibus arctifima urbis obsidio erat durata, & totidem annis inquitatis dominis Israël super latus tuum dexterum secundò: & (b) assumes iniquitatem domus Iuda quadragesima (c) diebus. diem pro anno, diem, inquam, pro anno dedi tibi. (d)

7. Et ad obsidionem Ierusalem convertes faciem tuam, & brachium tuum erit extentum: & prophetabis adversus ab Idolo-

Iatria Ieroboami. 8. Ecce circumdedi te vinculis: & non numeratis, te convertes à latere tuo in latus aliud,

(3. Reg. 12.) donec compleas dies obsidionis tuae.

9. Et tu sume tibi frumentum, & hordeum, & fabam, & lentem, & milium, & viciam: & mittes ea in vas unum, &

(b) Num. 14. 34. facies tibi panes numero dierum, quibus dormies super latus tuum: trecentis & nonaginta diebus comedes illud.

10. Cibus autem tuus, quo vesceris, erit in pondere viginti statères (e) in die: à tempore usque ad tempus comedes illud.

11. Et aquam in mensura bibes, sextam partem (f) hin: à tempore usque ad tempus bibes illud.

12. Et quasi subcinericum hordeaceum comedes illud: & stercore, quod egreditur de homine, operies (g) illud in oculis eorum.

13. Et dixit Dominus: Sic comedent filii Israël * panem suum pollutum inter Gentes, ad quas ejiciam eos.

14. Et dixi: A a a, Domine Deus, ecce anima mea non est polluta, & morticinum, & laceratum à bestiis non commeli ab infanthia mea usque nunc, & non est ingressa in os meum omnis caro immunda.

15. Et dixit ad me: Ecce dedi tibi finum boum pro stercoribus humanis: & facies panem tuum in eo.

16. Et dixit ad me: Fili hominis: * Ecce ego conteram baculum panis in Ierusalem: & comedent panem in pondere, & in sollicitudine: & aquam in mensura, & in angustia bibent:

17. Ut deficientibus pane & aquâ, corrutus unusquisque ad fratrem suum: & contabescant in iniquitatibus suis.

EZECHIEL.

Cap. 5. Enigma pilorum. Causa irae Dei in populum.

CAPUT V.

Per deponos capitis & barba propheta pilos iussu Domini, varieque consumptos, designantur Iudei, propter sua peccata fame & gladio consumendi: si ut patres filios, & filii patres comedant; reliqui vero in captivitatem ducendi, ubi sint opprobrium ac stupor Gentibus, quarum superarunt scelerata.

Eodem
ann. 3409.

1. **E**T tu fili hominis sume tibi gladium acutum, radentem pilos: & assumes eum, & duces per caput tuum, & per barbam tuam: & assumes tibi statuam ponderis, & divides eos.

2. Tertiam partem igni combures in medio civitatis, iuxta completionem diecum obsidionis: & assumes tertiam partem, & concides gladio in circuitu eius: tertiam verò aliam disperges in ventum, & gladium nudabo post eos.

3. Et sumes inde parvum numerum: & ligabis eos in summitate pallij tui.

4. Et ex eis rursum tolles, & projicies eos in medio ignis, & combures eos ignis: & ex eo egredietur ignis in omnem domum Israël.

5. Hæc dicit Dominus Deus: Ista est Ierusalem, in medio gentium posui eam, & in circuitu eius terras.

6. Et contempsit iudicia mea, ut plus esset impia quam Gentes: & præcepta mea ultra quam terræ, quæ in circuitu eius sunt, iudicia enim mea proiecerunt, & in præceptis meis non ambulaverunt.

7. Idcirco hæc dicit Dominus Deus: Quia superasti Gentes, quæ in circuitu vestro sunt, & in præceptis meis non ambulastis, & iudicia mea non fecistis, & iudicia Gentium, quæ in circuitu vestro sunt, non estis operati;

8. Ideo hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te, & ipse ego faciam in medio tui iudicia in oculis Gentium.

9. & faciam in te quod non feci, & quibus similia ultra non faciam propter omnes abominationes tuas.

10. Ideo patres comedent filios in medio tui, & filii comedent patres suos, & faciam in te iudicia, & ventilabo universas reliquias tuas in omnem ventum.

11. Idcirco vivo ego, dicit Dominus Deus: Nisi pro eo quod sanctum meum violasti in omnibus offenditionibus tuis, & in cunctis abominationibus tuis: ego quoque confringam, & non parcer oculus meus, & non miserebor.

12. Ter-

EZECHIEL.

Cap. 6. Propter idolatriam populus percutiendus.

Cap. 7. Finis super quatuor angulos terre.

12. Tertia pars tui peste morietur, & fame consumetur in medio tui: & tertia pars tui in gladio cadet in circuitu tuo: tertiam vero partem tuam in omnem ventum dispergam, & gladium evaginabo post eos.

V. Zach. 1.
8.

13. Et complebo furorem meum, & requiescere faciam indignationem meam in eis, & consolabor: & scient quia ego Dominus locutus sum in zelo meo, cum implevero indignationem meam in eis.

14. Et dabo te in desertum, & in opprobrium Gentibus, quæ in circuitu tuo sunt, in conspectu omnis prætereuntis.

15. Et eris opprobrium, & blasphemia, exemplum, & stupor in Gentibus, quæ in circuitu tuo sunt, cum fecero in te iudicia in furore, & in indignatione, & in increpationibus iræ.

16. Ego Dominus locutus sum: Quando misero sagittas famis pessimas in eos: quæ erunt mortiferæ, & quæ mittam ut disperdam vos: & famem congregabo super vos, & * conteram in vobis baculum panis.

* Supr. 4.
16.
Infr. 14.
13.

17. Et immittam in vos famem, & bestias pessimas usque ad internectionem: & pestilentia, & sanguis transibunt per te, & gladium inducam super te. ego Dominus locutus sum.

CAPUT VI.

Propter multiplicem idolatriam filiorum Israël, prædicuntur eorum urbes & excelsa dissipanda, & qui pestem, gladium, & famem evaserint, dispergendi inter Gentes, ubi malis pressi, convertentur ad Dominum.

Anno M.
3410.

1. **E**ET factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis pone faciem tuam ad montes Israël, & properabis ad eos,

3. & dices: * Montes Israël audite verbum Domini Dei: Hæc dicit Dominus Deus montibus, & collibus, rupibus, & vallibus: Ecce ego inducam super vos gladium, & disperdam excelsa vestra,

4. & demoliar aras vestras, & confringentur simulachra vestra: & dejiciam imperfectos vestros ante idola vestra.

5. Et dabo cadavera filiorum Israël ante faciem simulachrorum vestrorum: & dispergam ossa vestra circum aras vestras

6. in omnibus habitationibus vestris. Urbes defertæ erunt, & excelsa demolien-

Eodem
ann. 3410.

7. Nunc finis super te, & immittam furorem meum in te: & iudicabo te iuxta vias tuas: & ponam contra te omnes abominationes tuas.

4. Et